

211

Besluit van 5 april 1993, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Besluit kwik bevattende arm- en beenbanden Wet milieugevaarlijke stoffen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 20 januari 1993, nr. MJZ20193022, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving;

Gelet op artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen;

De Raad van State gehoord (advies van 10 maart 1993, nr. W08.93 0035);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 31 maart 1993, nr. MJZ26393003, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Het is verboden arm- en beenbanden die kwik bevatten, te vervaardigen, in Nederland in te voeren, in handelsvoorraden voorhanden te hebben of aan een ander ter beschikking te stellen.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Artikel 3

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit kwik bevattende arm- en beenbanden Wet milieugevaarlijke stoffen.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vijfde lid jo vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 5 april 1993

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *twintigste* april 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Algemeen

Het milieubeleid in Nederland is er onder meer op gericht de verspreiding van milieugevaarlijke stoffen in het milieu te verminderen en de kans te verkleinen dat ongewenste effecten voor mens en milieu optreden door deze verspreiding tijdens productie, opslag, transport, gebruik en in het afvalstadium. Hierbij bestaat bijzondere aandacht voor zware metalen.

In het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP) 1990-1994 (Kamerstukken II 1988/89, 21 137, nrs. 1-2), dat de strategie bevat voor het milieubeleid voor de middellange termijn, wordt gesteld dat de emissie van een aantal milieugevaarlijke zware metalen (waaronder kwik) met 50 tot 70% gereduceerd moet worden. Om deze doelstelling te bereiken werken de rijksoverheid en het bedrijfsleven samen. Ook in internationaal verband worden hierover afspraken gemaakt.

Het zware metaal kwik is zeer toxisch, met name voor waterorganismen. Kwik dat in het milieu aanwezig is, kan worden opgenomen door organismen en accumuleert vervolgens in de voedselketen. In vergelijking met andere zware metalen is kwik in het milieu zeer mobiel, waardoor het zich gemakkelijk over verschillende milieucompartmenten verspreidt. Verwacht wordt dat het reeds in het milieu aanwezige kwik nog gedurende lange tijd mobiel blijft, onder andere als gevolg van de verzuring van het milieu. Dit hangt samen met de relatie tussen de oplosbaarheid van zware metalen en de zuurgraad van de omgeving: een «zuurdere» bodem of water heeft in het algemeen een verhoging van de oplosbaarheid tot gevolg. Hierdoor kunnen de zware metalen gemakkelijker worden opgenomen door organismen.

Gezien de negatieve effecten op mens en milieu is kwik een prioritaire stof in het Nederlandse milieubeleid en tevens een stof die op de (internationale) zwarte lijst voor water staat. Om deze reden dient de verspreiding van kwik in het milieu zoveel mogelijk te worden voorkomen. Hiertoe wordt het gebruik en het toepassen van kwik in produkten zoveel mogelijk beperkt. Uitgezonderd slechts enkele toepassingen (bijvoorbeeld in elektrische apparatuur) is het gebruik van kwik niet essentieel. Voor veel toepassingen van kwik zijn alternatieven ontwikkeld ofwel is de benodigde hoeveelheid kwik per produkt gereduceerd. Dit heeft onder andere geleid tot een afname van het gebruik van kwik: kwikhoudende meetapparatuur is grotendeels vervangen door elektronische apparatuur, kwikhoudende batterijen worden ingezameld om te kunnen worden hergebruikt en voor kwikhoudend tandamalgaam is door middel van een convenant geregeld, dat sinds 1 januari 1991 de restanten van kwiklegeringen die worden gebruikt voor vullingen van tanden en kiezen, niet meer in het riool mogen worden weggespoeld. Met de uitvoering van dit convenant zal de hoeveelheid geloosde kwik met circa 70% worden teruggebracht.

Voorts wordt het gebruik van kwikhoudende bestrijdingsmiddelen sinds 1988 niet meer toegelaten op grond van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962.

Enige jaren geleden werd evenwel een kwik bevattend produkt op de markt gebracht: de zogenoemde «Tenex elbow shock absorber», die 30 gram vloeibaar kwik bevatte. Ongeacht de kwaliteit van het produkt, in casu de «verpakking» van het kwik, bestond een gerede kans dat dit kwik in het milieu terecht zou komen. Gezien de per produkt toegepaste hoeveelheid kwik zou in elk geval een aanzienlijk afvalprobleem worden

veroorzaakt, zeker als dit kwik in het huishoudelijke afval terecht zou komen. Omdat kwik relatief vluchtig is, zou bij verbranding van dit produkt het kwik in grote hoeveelheden verspreid worden in het milieu.

Aangezien een toename van – niet essentiële – toepassingen van milieugevaarlijke zware metalen in produkten als bovenbedoeld moet worden voorkomen, was een spoedregeling op grond van artikel 31 van de Wet milieugevaarlijke stoffen noodzakelijk. De werkingsduur van deze Regeling kwik bevattende arm- en beenbanden Wet milieugevaarlijke stoffen – oorspronkelijk een jaar – werd in 1992 met een jaar verlengd tot en met 27 juli 1993 (Stcrt. 1992, 141).

Ingevolge artikel 31 van de Wet milieugevaarlijke stoffen vervalt een dergelijke spoedregeling na een jaar of in geval van verlenging na twee jaar. In die periode kan zij worden vervangen door een algemene maatregel van bestuur. Het onderhavige besluit voorziet in bedoelde vervanging.

De Regeling kwik bevattende arm- en beenbanden Wet milieugevaarlijke stoffen is op 20 juni 1991 genotificeerd bij de Europese Commissie, met een beroep op dringende redenen als bedoeld in artikel 9, derde lid, van richtlijn nr. 83/189/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 28 maart 1983 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften (PbEG L 109). Dit beroep is – na een aanvankelijke afwijzing – door de Commissie aanvaard op 17 juli 1991.

Een ontwerp van het onderhavige besluit is op 16 november 1992 in de Staatscourant gepubliceerd (Stcrt. 222). Deze publikatie heeft niet tot reacties geleid. Voorts heeft de Centrale raad voor de milieuhygiëne bij brief van 14 december 1992 medegedeeld geen advies uit te brengen omtrent het besluit.

Wetgevingstoets

Het onderhavige besluit strekt er toe te voorkomen, dat een produkt op de Nederlandse markt wordt gebracht, ten gevolge waarvan ongewenste effecten zouden ontstaan voor mens en milieu. Zoals reeds is toegelicht, wordt daarmee de spoedmaatregel van gelijke strekking, die sedert 28 juli 1991 van kracht is, vervangen overeenkomstig artikel 31, derde lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Voor de uitvoering van dit besluit worden geen nieuwe organen of instrumenten in het leven geroepen. Ook leidt de onderhavige maatregel niet tot lasten van betekenis voor de overheid, de burger of het bedrijfsleven.

De handhaving van de bepalingen in het onderhavige besluit alsmede de bevoegdheden van de toezichthoudende ambtenaren zijn reeds geregeld in de Wet milieugevaarlijke stoffen. In dit verband wordt verwezen naar artikel 65 van voornoemde wet, juncto artikel 1, onder 3, van de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258) en de beschikking van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 9 juni 1987 inzake de aanwijzing van toezichthoudende ambtenaren, DGMH/BWS nr. 0467401 (Stcrt. 1987, 114, zoals gewijzigd bij besluit van 8 oktober 1991, Stcrt. 1991, 200).

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders